

J42 werkt aan een passend en dekkend zorglandschap

11 februari 2016

Op 11 februari was er weer een netwerkbijeenkomst voor alle regiomanagers Jeugd om kennis en ervaring uit te wisselen omtrent de implementatie van de Jeugdwet. Dit overleg stond deze keer vooral in het teken van het zorglandschap en Gepaste Zorg. Daarbij ging het gesprek over de ontwikkelingen rondom collectieve financiering en (integrale) bekostiging.

Update werkgroep Gepaste Zorg

Het ministerie van VWS heeft in 2013 de landelijke werkgroep Gepaste zorg voor kinderen met druk, impulsief gedrag en aandachtsproblemen opgericht. De VNG is hierbij agenda lid. De regio's Food Valley, Gooi- en Vechtstreek en Hollands Kroon nemen op verzoek van VWS sinds eind 2015 deel aan de werkgroep. Deze werkgroep bestaat verder uit de koepels uit de zorg en het onderwijs. Het doel van de werkgroep is: *'het zetten van stappen om gepaste zorg voor deze kinderen te realiseren, met de focus op wat het kind kan en niet op wat het kind heeft'*. Het gaat hierbij ook om de juiste professional op de juiste plek, naadloos aansluitende keten van onderwijs en zorg en het zorgvuldig afwegen van de noodzaak van medicijngebruik.

Anita Hinke (regiomanager Kop van Noord Holland) ligt de projecten van de werkgroep toe (zie powerpoint). De resultaten per project verschillen van de bewustmaking van professionals tot concrete handreikingen. De regiomanagers geven terug dat ze (nog steeds) achter de werkgroep en haar activiteiten staat, maar dat ze wel vindt dat de projecten beter kunnen worden aangesloten op de gemeentelijke praktijk en op elkaar. Ze vinden dat het project nog te weinig rekening houdt met de decentralisatie. Vooral als het gaat om de toegang met de huisarts, de JGGZ en de ADHDpoli's. Verder geven de managers aan dat de projecten over standaardisering goed in verhouding moeten blijven met het verlenen van maatwerk. Dat moet de uitdaging zijn van standaardisering en richtlijnen. Anita geeft aan dat het nu gaat om het afstemmen van de standaarden die er al zijn. De zorg wordt gedeeld dat er niet meer standaarden moeten bijkomen. Het zou de managers helpen als er meer eenheid komt in de richtlijnen van professionals. Anita zegt dat hierop al projecten lopen, maar dat ze het nogmaals zal benadrukken in de werkgroep.

Het verzoek van het beantwoorden van de vragen door of via de regiomanagers is inmiddels gedaan over de mail. In deze mail konden gemeenten ook een verzoek indienen voor een specifiek project.

Vragen en/of opmerkingen? Mail Anneke van Mourink (anneke.van.mourik@nl.pwc.com)

Zorglandschap: de Gecertificeerde Instellingen

In opdracht van de subcommissie Jeugd loopt er op dit moment een traject om feiten boven tafel te krijgen over de ontwikkeling van de zorgvraag, (boven)regionale samenwerking tussen jeugdhulpregio's, prijzen en producten van de Gecertificeerde Instellingen (GI). Op basis van dit beeld kan er een bestuurlijke visie worden gevormd op het zorglandschap van het gedwongen kader en welke regie hierop gevoerd moet worden om de zorgcontinuïteit in dit kader te garanderen.

Tijdens deze bijeenkomst werden de eerste bevindingen en cijfers gepresenteerd. Hieruit komt een duidelijke daling in OTSen en VTO's naar voren. Wel is de mate van de daling over de regio's erg verschillend, variërend van 16.7% tot 0.7%. Daarnaast zijn er veel verschillen in voogdij en jeugdreclasseringsmaatregelen tussen de regio's. Dit kan hem zitten in de aansluiting en werkwijze van de lokale toegang en/of de inzet van preventieve jeugdbescherming door de GI's. Om hier echt zicht op te krijgen en duiding te geven aan de cijfers, is het belangrijk om het gesprek met de GI in de regio aan te gaan. Hierbij is het ook van belang om het tijdens dit gesprek te hebben over de impact van deze ontwikkelingen op de GI als organisatie en wat de implicaties zijn op de uitvoering van andere taken (voor andere regio's)? Hierna is het van belang te kijken of de bovenregionale overlegstructuur tussen de regio's en de financieringssystematiek hierop aansluit. De regiomanagers geven aan dat zij graag de Raad van de Kinderbescherming ook willen betrekken bij deze gesprekken aangezien de wachtlijsten wellicht ook van invloed zijn op het werk van de GI. De regiomanagers geven aan dat ze deze gesprekken graag snel willen organiseren in hun regio.

Op landelijk niveau staat Jan-Dirk Sprokkereef aan de lat om een duurzaam landelijk netwerk van GI's te bewerkstelligen. Dit doet hij samen met de huidige verkenningsgroep, waar nu Jeugdzorg Nederland ook op aangesloten is. Daarnaast is zijn opdracht om de kwaliteit van de Veilig Thuis organisaties te verbeteren en om de meldcode Kindermishandeling en Huiselijk geweld beter te laten aansluiten op de praktijk. Dit doet hij in samenhang met de bestaande ondersteuningsactiviteiten van de VNG, zoals het programma Doorontwikkeling Veilig Thuis en Innovatie Jeugdbescherming. Eind maart wordt overigens het eindrapport van de inspectie over de Veilig Thuis organisaties aan de Staatsecretaris gepresenteerd.

Op dit moment schrijft Jan Dirk Sprokkereef zijn plan van aanpak, die hij medio maart presenteert. Ondertussen zoekt de verkenningsgroep aansluiting met de directeuren van de GI's, gaat door met de factfinding en wordt een bestuurlijke stuurgroep geformeerd.

Vragen en/of opmerkingen? Mail Astrid Jansen (astrid.jansen@vng.nl)

Zorglandschap: Landelijk bovenregionaal aanbod & coördinatie hierop van gemeenten

Een andere opdracht vanuit de subcommissie Jeugd is om de continuïteit van de essentiële bovenregionale functies te borgen. De visie [Ruimte voor Jeugdhulp](#) schetst een ambitie voor de toekomst van bovenregionaal beschikbare essentiële jeugdhulp. Het is onder andere cruciaal om de specialistische kennis naar de gemeentelijke toegang te brengen, zodat specialistische hulpvragen vroegtijdig kunnen worden gesignaleerd en op kunnen worden gepakt. Om kwalitatief goede zorg in stand te houden, is het noodzakelijk dat aanbieders in deze beweging, een intersectoraal aanbod realiseren en hiermee dus kiezen voor samenwerking. De wens is dat het zorgaanbod op deze manier uiteindelijk meer regionaal of lokaal wordt georganiseerd. Als gemeenten en aanbieders er in slagen deze beweging in gang te zetten, is het mogelijk de essentiële functies in stand te houden.

Op dit moment verloopt het proces van regionale samenwerking en de bovenregionale gesprekken wisselend. Gemeenten hebben nog niet altijd grip op de inhoudelijke afspraken die gemaakt worden met de bovenregionale instellingen en kunnen de consequenties daarvan voor de langere termijn soms moeilijk overzien. Ook aan de zijde van de aanbieders verloopt het proces, vooral om tot ontkokering te komen, moeizaam.

Om meer grip te krijgen op het zorglandschap willen gemeenten sturen op het stelsel en op de inhoudelijke afspraken, die zij met instellingen zijn aangegaan. Daarbij willen zij goed zicht hebben op de consequenties van besluiten. Zij hebben dan wel de instrumenten nodig om te kunnen sturen

en er zal een gedeelde visie hierover moeten bestaan. In dit kader is onder andere een Excel sheet gemaakt met een overzicht van het bovenregionale aanbod. In het vorige J42 overleg van 14 januari werd geconstateerd dat de lijst te lang en niet compleet was. Op dit moment wordt er een selectie gemaakt op basis van de verschuiving oost naar west, instellingen met een substantiële omzet op het jeugddomein en instellingen met meerdere specialismen.

Verder sluit de VNG bij dit vraagstuk graag aan bij bestaande overleggen. Er is echter nog weinig reactie gekomen op de oproep om deze verbanden te melden. Het verzoek is om dat alsnog te doen, zodat een eventuele accountfunctie daar kan worden neergelegd. De Utrechtse regio's geven tijdens het overleg al aan dat zij van plan zijn om een bovenregionale werkgroep te organiseren met niet-Utrechtse regio's omtrent deze vraagstukken.

Om deze vraagstukken op landelijk niveau een impuls te geven, wordt er op 17 en 18 maart een 24uursbijeenkomst georganiseerd met gemeenten en aanbieders. Hierbij staat de notitie 'Ruimte voor Jeugdhulp' niet ter discussie, maar gaat het om de praktische uitwerking daarvan. De opbrengst van de bijeenkomst wordt terug gelegd op de volgende J42 in maart en bij de subcommissie Jeugd.

Verder gaat het tijdens de 24 uursbijeenkomst om het vraagstuk en niet om de representatie van regio's. Wel is het een mogelijkheid om input te leveren aan de mensen die erheen gaan. De regio's geven verder nog expliciet aan dat zij het belangrijk vinden dat de uitwerking van de bijeenkomst in de regio's plaatsvindt. Bovenregionale aanbieders hebben namelijk veel de neiging om direct naar de TAJ te stappen.

Vragen en/of opmerkingen? Mail Geert Schipaanboord (geert.schipaanboord@vng.nl)

Terugkoppeling subcommissie Jeugd

Op 4 februari heeft de VNG subcommissie Jeugd vergaderd. Naast bovenstaande onderwerpen over het zorglandschap was een belangrijk onderwerp de herziening van de collectieve financiering middels landelijke uitnamen. Dit werd besproken op basis van een notitie van het VNG bureau die gericht was op de technische (on)mogelijkheden van collectief financieren. De wethouders wezen op de inhoud van de voorzieningen en het belang om die inhoud op de juiste plek te laten landen. De subcommissie heeft afgesproken op verschillende tafels te bespreken wat inhoudelijk de functies zijn die landelijk belegd moeten worden, van die functies te onderzoeken wat de financieringsmogelijkheden zijn, om dan in de ALV van juni een besluitvormend stuk in te brengen. De commissie Gezondheid en Welzijn (G&W) heeft besloten tot een uitvraag onder de bestuurders waarin zij gevraagd worden 1) welke taken centraal geregeld moeten worden en 2) waar en hoe de verantwoordelijkheid daarvoor belegd wordt. Van het vertrouwenswerk vinden de bestuurders in ieder geval dat landelijke financiering wenselijk is, deze stichting wordt dan ook om een voorstel gevraagd. Deze collectieve financiering staat los van het Landelijk Transitie Arrangement, waarbij de financiering niet via de VNG maar via de gemeenten loopt.

Vragen en/of opmerkingen? Mail Astrid Jansen (astrid.jansen@vng.nl)

JeugdGGZ ten aanzien van integrale bekostiging

In de strategische agenda van de subcommissie uit 2015 is als één van de prioriteiten benoemd dat de versnippering in bekostigingswijzen in de jeugdhulp, die gebaseerd zijn op de schotten in het oude stelsel, moet worden tegen gegaan.

Vanuit de subcommissie waren de volgende opdrachten voor de werkgroep geformuleerd:

- Bekostigingsmodellen vereenvoudigen;
- Organiseer een werkgroep met aanbieders en gemeenten om te verbeteren en te verbreden;
- Wenselijk is om de uitkomsten bestuurlijk met de aanbieders te bespreken;

Deze opdracht heeft geresulteerd in [een analyse van verschillende bekostigingsmodellen, een tweetal presentaties en uitgewerkte voorbeelden](#). De opbrengst is niet een op een over neembaar. Wel biedt het een goede basis om binnen de regio met aanbieders het gesprek aan te gaan. In 2016 worden andere systemen dan de productsystematiek (P*Q) toegepast in verschillende regio's en het is interessant om te kijken hoe dit uitwerkt.

Midden Brabant, Amsterdam en Zuid Holland Zuid draaien dit jaar pilots om te kijken of de nieuwe systematiek kan worden toegepast op de inkoop van 2017. Er lopen verder ontwikkelingen om domein overschrijdend te bekostigen. Binnen de WMO is men verder met arrangementsbekostiging, omdat de WMO al langer loopt en niet de problematiek met de JGGZ hebben. In alle beschreven voorbeelden is de JGGZ meegenomen. Na 2018 is de DBC systematiek sowieso afgelopen en gaat het naar de gekozen systematiek van gemeenten. Dit moet nog wel bestuurlijk geaccordeerd worden.

De nieuwe systematiek geeft ook mogelijkheden aan GGZ aanbieders. GGZ aanbieders hebben ook meegedacht in de werkgroep en waren enthousiast. De regiomanagers vragen zich hardop af hoe ver de variatie in bekostigingssystematiek kan gaan. In werkgroepnotitie is beschreven waar aanbieders aan moeten voldoen (CBS informatie/Outcome cijfers leveren) en het advies aan gemeenten is om dit te vertalen naar hun bekostigingssystematiek om administratieve lasten voor aanbieders te voorkomen. Een interessante constatering hierbij is dat in veel regio's over dezelfde nieuwe modellen wordt nagedacht. Bovenregionale aanbieders zijn nog bezig met de keuze om te gaan voor een landelijk product of zich te focussen en aan te sluiten op een beperkt aantal regio's.

Tenslotte gaat de werkgroep integrale bekostiging door met de implementatie van de nieuwe bekostigingssystematiek en meedenken met de aanbieders over een bekostigingstaal.

Vragen en/of opmerkingen? Mail Geert Schipaanboord (geert.schipaanboord@vng.nl)

Tenslotte...

Het J42 netwerk geeft aan dat zij graag nog een kennisatelier willen over dyslexiezorg. De VNG pakt dit op. Verder geven de regiomanagers aan dat de rechtmatigheidsdiscussie nog steeds voortduurt, waarbij nu bakken met geld gaat naar de accounts. Ze zien graag meer landelijke sturing. De VNG heeft dit opgepakt middels onder andere een [tweede ledenbrief](#).